

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszu-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírószékek hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiaz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponta 4-5 óra között található.

Nagy-Küküllőmegyei érdeklő közlemények Horváth László társszerkesztőhöz Segesvárra, Kis-Küküllőmegyei érdeklő közlemények Gyöngyössi István társszerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓ-HIVATAL:

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1-10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyílttér közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestén Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukés és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein s Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

Brassó, 1890. április 24.

A képviselőház ápril 21-iki ülésének változatos tárgysorozatát a szokott időn belül intézte el. Két törvényjavaslatnak harmadszor való felolvasásban történt elfogadása után a katonai behívásra vonatkozó javaslatot vette a ház tárgyalás alá, melyet Matuska előadó ismertetett. A katonai büntető törvénykönyv és eljárás iránt Tóth Ernő felszólalása után Szilágyi és Fejérváry miniszterek tettek észrevételt és adtak felvilágosítást, mire a javaslat a részletes tárgyalás alapjául elfogadott.

A részletes tárgyalás során Szilágyi miniszter több rendbeli módosítást terjesztett be a szöveg érthetőbbé és szabatosabbá tétele céljából, mely után a javaslat Szilágyi módosításaival elfogadtatott. Ugyancsak változatlanul ment keresztül a népiskolai építési célokra fülveendő 200,000 frt kölcsönről szóló javaslat is.

Az Udvarhely- és Háromszék-, Torda-Aranyos és Kolozsmegyét érdeklő területi átkeblezésekről szóló belügyminiszteri jelentések Bezerédj Viktor előadó indokoló beszéde után tudomásul vétettek és hasonló célból a főrendiházzal közölni fognak.

Az ülés egyik érdekes részét képezte br. Orczy miniszter válasza a Schossberger bárósítása iránt Meszlényi által tett interpellációra, melyet a ház szintén nagy többséggel vett tudomásul. Ugyancsak ezen az ülésen — a napirend után — terjesztett be gr. Csáky a középiskolai törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot, melynek beterjesztése valóságos sensációt, tartós és zajos helyesléseket keltett a házban, úgy hogy a miniszternek várni kellett a helyeslő zaj lecsendesülésére, hogy elmondhassa egészen szóbeli előterjesztését. A törvényjavaslat egész szövegét lapunk más helyén kapja a t. olvasó.

Ápril hó 22-én kezdette meg a képviselőház igazságügyi bizottsága Kőrösy Sándor elnöke alatt a kir. táblák és főügyészségek szervezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Chorin Ferencz előadó hosszabb beszédben ismertette a javaslatot, melyet a bizottság Szi-

lágyi, Beksics, Fabinyi és Győry Elek hozzászólása után általánosságban elfogadván, a részletes tárgyalást tegnap kezdette meg.

Miniszterek utazása Bécsbe. Gr. Szapáry Gyula miniszterelnök és Wekerle Sándor pénzügyminiszter, mint az „O. É.” értesítő, holnap utaznak Bécsbe, hol a közös miniszteri értekezleten vesznek részt, melyek a delegációk elé terjesztendő közügyi költségvetés tárgyában Bécsben tartatni fognak.

Horváth Gyula beszédje a közigazgatás reformjáról s az erdélyi kérdésről.

Miképen gondolom én az állami adminisztrációt a törvényhatóságokban?

A kik e kérdést fetteszik, mindjárt türelmetlenek és azon kezdik: tessék megmondani, hogy kinevezési rendszer kell-e, vagy választási és ezzel vége van a dolognak. Ha igennel válaszolunk, akkor azt mondják, hogy ön okvetlenül cenzuralista, és ha „nem” a válasz és a kinevezési rendszert elejti, azt mondják: ön nem modern politikus.

Én azonban még sem erre felelek először, hanem kutatom azt, hogy mely kérdések azok, melyeket a törvényhatóságnak akarok biztosítani. És itt mindenkit a gyakorlati tapasztalatokra utalok, hogy vajjon helyes-e, okszerű-e oly jogokhoz ragaszkodni, a mely jogok vagy soha sem, vagy pedig csak igen ritkán gyakoroltatnak, míg ellenkezőleg nem ragaszkodni az oly jogokhoz, a melyeknek gyakorlására a mindennapi szükség utal?

A megyék egészen 1848-ig a nagy politikai kérdések tüzhelyeit képezték. Most már a nagy politikát az országgyűlésen csinálják, a megyén pedig végzik a közigazgatási kérdéseket. Az égi törvényhatóságot hiában keresi akárki a gyakorlati élet és a hozott törvények által átmódosított új törvényhatóságban, és mégis bármily furcsa, nem ahhoz a megyéhez, a mi megvan, hanem ahhoz a megyéhez, a mi volt és a mely ma nem létezik, ragaszkodik a megyei autonómiának véglehetleg hű serege. Az autonómia hívei, elkezdve Mocsárytól, nem fogynak ki az átalakított paródiának nevezett új törvényhatóság ócsárlásából és mégis ezt akarják konzerválni.

A megye ma többé-kevésbé egy választott tisztviselővel működő expediturája az államhatalom-

nak. Mert a szabad intézkedés, mely a másodszori miniszteri megrendeléssel teljesen véget ér, aligha lehet az autonómia esszenciája. Vessünk számot hogy mely ügyek utalhatók a megye autonóm hatáskörébe és ezeket oda kell adni teljesen, még pedig úgy, hogy ezek fölött más forum még felelősséget minőségben se határozhasson, — és mely ügyek azok, melyekben a törvényhatóság, mint közbenső hatóság dönt; és számot kell vetni azzal is, hogy a közigazgatás ellenőrzése egy a törvényhatóságban, mint a községben a törvényhatóságra ruháztassék és ennek hatályos gyakorlatára hatalmat, erőt kell adni. (Élénk helyeslés.) A tisztviselők fölött a rendelkezési jogot fegyelmi jognak gyakorlatát a törvényhatóságra kell bízni. Az állami igazgatás maga a hatóságon át történjék csupán, és itt is hagyassék meg a törvényekben eddig biztosított joga a végrehajtás elrendelése és a végrehajtás mikénti foganatosítására. (Helyeslés.) Az adminisztráció minden szála a törvényhatóságban folyjanak össze, hogy az állami törvényhatósági és községi adminisztráció minden igényei és hiányai a maguk világos valóságában és egészében legyenek a törvényhatóság területén erre hivatott bizottsága által áttekinthetők és megbíráhatók. (Élénk tetszés és helyeslés.)

Ezek reális komoly kellei az autonómiának, ezek biztosítandók első sorban a reformok keresztülvitelénél. (Élénk tetszés és helyeslés.)

Ezek előrebocsátása után kimondom, hogy ezt az adminisztrációt a kinevezett tisztviselők által óhajtom én végrehajtani. (Élénk helyeslés.)

És már most reátérek arra, hogy a kinevezés miképen történjék. (Halljuk! Halljuk!) Megengedem, erre is azt fogják mondani, hogy hiszen, ha egyszerre kineveznek annyi ezer meg ezer tisztviselőt, lehet, hogy mindjárt egyelőre nem, de később ép úgy fognak ezekből magyar bürokraták lenni, mint a hogy bürokrata hadat képeztek annak idejében a Császlau-ból idejöttek.

Én ezt semmi körülmények közt nem óhajtom. Azt el kell ismernem, és erre a tapasztalat tanított meg, hogy míg a bíróságoknál a szociális összeköttetések bénítólag hathatnak, addig az adminisztrációnál ezen szociális összeköttetések nagy erőt képeznek, a melyet minden államnak, minden törvényhatóságnak saját jól feifogott érdekében igénybe kell vennie. Hiszen az élet nem egy, de számtalan példát mutatott fel, hogy a legkiválóbb kvalifikációval bíró

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

„A társadalom támaszai”

(Dráma 4 felvonásban. Irta Ibsen Henrik. Első előadása a nemzeti színházban 1890. ápr. 18-án.)

Ibsennek már második darabjával ismerkedik meg ezen évadban a nemzeti színház közönsége. Csodáltuk korábban a szerző mély gondolatait, éles megfigyelő tehetségét és genialitását a megható drámai jelenetek előállításában; ugyanott sajnálkoztunk Ibsen sötét pessimizmusa fölött és kifogásoltuk kissé áradozó dialogusát, mely helylyel-közzel fásasztja, szórakoztató teszi a közönséget. Ugyanezen megjegyzéseket tehetjük a „Társadalom támaszai”-ra is: — ugyanazon szerző műve ez, ugyanazon jó és rossz tulajdonságokkal, csak a cselekvénynek megoldása elégit ki itt jobban.

A társadalom igazi támaszai Ibsen szerint az igazság, szabadság és nem egyes felkapaszkodott haszonlesők, a kik a közjót csak akkor mozdítják elő, ha azzal saját maguknak is használnak; ilyen alak a darab hőse, Bernick consul, egy tengerparti norvég város köztisztviselője álló polgára, ki fiatalágában Tönnesen János barátjával vig életet élt, előbbi aráját, Hessel Elconórát ott hagyja, mert tudja, hogy

nem ő, hanem mostoha huga lesz a vagyon örököse és azt veszi el; a mellett elcsábít egy színésznőt és a pénztár körül is rendetlen kezelésen kaptatja rajta magát, hogy multságainak költségeit fedezhesse. Már az erkölcsi bukás szélén áll, mikor barátja Tönnesen János önfeláldozással magára hárítja a becsstelenségek gyanuját az által, hogy Amerikába szökik. Bernick felhasználja ez alkalmat, hogy állását megszilárdítsa, maga is rossz hírét költi Tönnesennek, tekintélye emelkedik, a mellett sok jót tesz szülővárosával, házába fogadja Dinát, az elcsábított és időközben nyomorban meghalt színésznőtől származott leányát, elhiteti feleségével, hogy Dina Tönnesennek leánya.

15 esztendeje már, hogy Tönnesen eltűnt, Bernick consul lett és épen egy szülővárosát érintő vasut létesítésén fáradozik, de a mellett álnév alatt a vasut körüli telkeket, melyekről tudja, hogy áruk emelkedni fog, maga számára összevásárolja: akkor, mint villámcsapás a derült égből — hazajön látogatóba Tönnesen mostoha nénjével, Elenorával, Bernick elhagyott arájával, ki elkísérte volt Amerikába Tönnesen borzadással látja, mily rossz hírét költötte egykori jó barátja, de még mindég nem szól, azonban beleszeret Dinába és ennek egy más kéréje, Rörund

tanár, szemére veti, hogy ily becsstelen ember nem veheti el Dinát; akkor Tönnesen megkívánja Bernicktől, hogy állítsa vissza becsületét, vagy pedig ő fog beszélni és beszédje mellett bizonyítani fog Bernicknek két levele.

Eddig a compositio folyton fejlődik, a csomó meg van kötve és ez mindenestre a darab legsikerültebb része.

Bernick kétségbe van esve, közel áll a megőrüléshez; tekintélyét, állását, becsületét, mindenét veszti ő, a köztisztviselőben álló polgár, a társadalom támasza, ha az igazság napfényre kerül. A körülmények összejátszása egy pokoli tervet ébreszt agyában: titkárjától megtudja, hogy munkavezetője boszúból rosszul ja vitott ki egy holnap a tengerre induló hajót, mely menthetlenül el fog veszni és egyuttal megtudja, hogy ezzel a hajóval akar János Amerikába indulni, hogy ügyeinek rendezése után visszatérjen és fölvegye a harcztot elveszett jó hírnevét nek visszaszerzésére. E hajóval együtt tehát elsőlyedhet az is, a ki tönkreteheti, a bizonyítékokkal együtt. E közben fáklyásmenet készül az ő tisztletére és megkapó, idegrázó jelenet az, mikor a lelki furdalásaitól gyötört consul, ki a hajót mégis utnak

egyének, mert összeköttetések nincsenek, a legnagyobb képesség mellett is alig tudtak valamit felmutatni, míg sokkal kevesebb kvalifikációjú egyének szociális összeköttetésekkel nagy eredményt értek el.

Én nem ignorálem ezen szociális összeköttetést, sőt azt adminisztratív szervezésénél okvetlenül felhasználandónak tartom. És elmondom, hogyan gondolom én ennek gyakorlati keresztülvitelét. (Halljuk! Halljuk!)

A törvényhatósági tisztviselők kinevezése nem történhetik egyszerűen a miniszteri búrókban és legkivált nem úgy, hogy a protektorok és kérvényezők serege ostrom alá fogja a belügyminisztert az általános nagy kinevezések alkalmával és boldog-boldogtalant, a ki kvalifikációt tud előmutatni, kinevez a miniszter. Hanem úgy képelem, hogy ez a kinevezés úgy most és mindig, ha az állami adminisztrációt a nemzeti fejlődéssel összhangban akarjuk tartani, úgy kell hogy történjék, hogy ha valaki ki akar nevezetni, az kérvényt csak a törvényhatósághoz adhatja be. (Helyeslés.) A kik nem a törvényhatóság útján folyamodnak, azok egyáltalában nem vehetők tekintetbe. (Helyeslés.) Ezen benyújtás alkalmával legyen meg a joga, de egyszersmind kötelessége is legyen a törvényhatóságnak a maga előterjesztését megtenni a folyamodók felől. Azt a jogot meg kell adni a miniszternek, hogy a fölterjesztettek közül bárkit kinevezzon. Azt pedig egyáltalán nem lehet föltenni, hogy a miniszteri székbe oly egyén üljön valaha, ki oly egyént nevezzen ki, a kinek nincs meg az a kvalifikációja, melyet a törvény előír. De nagyon is természetes, hogy magának a miniszternek is első sorban érdekében áll az, ha csak valamely komoly indok nincsen az ellenében, hogy a törvényhatóság által ajánlottakat fogadja el és a nem ajánlottakat mellőzze. Hiszen a miniszter, a ki csak nem ismerhet Magyarországon mindenkit, még örülni fog a megyék fölterjesztésének, ha biztos és jó tájékozást nyerhet a kinevezendőkről. Ez mindenestre jobb tájékozás, mint ha egy magánegyen, legyen az bármely nagy ur, tesz neki javaslatokat, hogy ime, van nekem itt egy nótáriusnak, egy alispánnak való egyénem; tessék kinevezni! (Derűtség.)

Ily módon meg fogjuk találni a garanciákat arra, hogy egyfelől útját álljuk a centralizációnak, és másfelől az adminisztráció is megbízható legyen.

Ha már most az így kinevezett tisztviselő a törvényhatóságnak fegyelmi hatóságával jogosítva van és tudja is gyakorolni azt a jogát, a mely épen az ellenőrzésnél a legfontosabb, kérdem: hol van a jogos, szükségszerű és természetszerű befolyásnak az a hiánya, melyért az állami közigazgatást megtámadni szokták?

Hiszen a törvényhatóságnak első érdeke, hogy kvalifikált, megbízható, de épen ezért teljesen biztosított existenciával bíró egyének képezzék azon

ereszti, barátai elő akarják készíteni a küldöttség fogadására.

De ezalatt a körülmények a consul javára fordulnak. János, Dinát magával vive, egy másik hajóval utazik el, visszaküldi Bernicknek a két levelet is; a rosszul javított hajó nem indul el, és a consul egyetlen fia is, kiezen a hajón Amerikába akart szökni, megkerül. De a lelki kinok között megtisztul Bernick lelke, az öt ünneplő küldöttségnek társai nagy rémületére elmondja multját szeláit és csak arra kéri, hogy ne elhamarkodva ítéljék el, hanem vessék latba viselt dolgai között a rosszal a jót is. Bernick megkönnyebbülve magához öleli családját és ezzel a függöny legördül.

Ennyiben áll a sikerült jelenetekben és mellék epizódokban gazdag darab tartalma, melynek azonban a nemzeti színházban nem méltó szereposztás jutott.

Szacsyay Bernick szerepét nem tudta érvényre juttatni, nem áll hatalmában az érzelmeknek azon chromatikus skáláját kifejezni, a melyek a consulon erőt vesznek. Jászai M. mint Eleonora és Mihályfi Tönnesen szerepében nem jutottak természetüknek megfelelő szerepekhez, de aránylag jól játszottak; dicséretet érdemel még Nagy Ibolyka füszerpe. A többi szereplők vagy tehetség, vagy kedv híján nem sokat lendítettek az előadás sikerén. A darab maga közepes sikert és tapsokat aratott, ámbátor a hoszadalmas, áradozó beszédek nem mindent tudták lekötni a közönség figyelmét és Szacsyayn egy-két helyen, a hol pedig nagyon komoly akart maradni, jóízűet nevettek.

XXI.

tisztviselői karát, melyre ügyei vezetését bizza. (Ugy van! Ugy van!)

Magyarország volt miniszterelnöke, a ki 15 évig vezette az ország kormányzatát és a kinek nyilatkozata e tekintetben döntő súlyu kell hogy legyen, mert egy hosszú kormányzat tapasztalataiból közvetlenül merithette meggyőződését, azt hiszem, jogosultan mondhatta, hogy az eddigi közigazgatási rendszer mellett megmaradni nem lehet és hogy az állam jól felfogott érdekében meg kell oldani e kérdést. Nagyvárad beszédében pedig a leghatározottabban kijelentette, hogy ez a kérdés semmi elodázást tovább nem tűr, s hogy az állami közigazgatás behozatalának ideje elkövetkezett.

Én, a ki minden körülmények között akár osztom az ő nézeteiben, akár nem, mindig egyformán tiszteltem meggyőződését s legkevésbé sem kételkedem abban, hogy a miniszterelnöknek akkori nyilatkozatai teljesen őszinték voltak. (Élénk helyeslés. Ugy van!) És ha teljesen őszinték voltak, ám akkor mindenki neve alatt inkább, csak az ő neve alatt nem lehet ezen intencziók ellen agitálni. (Élénk helyeslés. Igaz!)

A tisztviselők kinevezési kérdése lehet jó agitációs fegyver. „Ezer éves jogainkról nem fogunk lemondani soha, hiszen Árpád apánkat is szabadon választottuk Pusztaszeren, egykor királyokat választánk, és ma már szolgabíró se tehesünk kedvünk szerint?” És a többi. Bizton mondom, csak csengő-bongó, csillogó jelszavak lesznek ezek.

Senkinek sem jut eszébe, hogy az autonómia való lemondásra akarja birnia nemzetet. A jogokról való lemondással nem lehet a nemzetet erősíteni. De ha arról van szó, hogy mely jogok azok, a melyek megadassanak a törvényhatóságoknak, a melyek kötelességgel is járnak és hogy vajjon ezen jogok mellett a kötelességek teljesítésére a törvényhatóságok képesek lesznek-e? akkor számot kell vetnünk azzal is, hogy melyek azon jogok, a melyek valódi értékkel bírnak és a melyek a törvényhatóságok jövőjével, prosperálásával összeköttetésben vannak, és számot kell vetni azzal, hogy mely jogok teljesen illuzóriusok.

Hogy minden hat esztendőben egyszer választathatunk a kandidáció alkalmazása mellett, az nem jog, hanem az a jog, hogy azon tisztviselő fölött, a ki akár választás, akár kinevezés útján lett tisztviselővé, rendelkezhetünk.

Ezekben röviden érintettem a közigazgatásra vonatkozólag, melyik az az irány, a melyet én nyíltan követni akarok. És itt késlekedni nem szabad. Mert — igaz — lehet azt mondani, hogy ki tudja, ez a kinevezési és választási kérdés talán nem is ezen országgyűlés alatt, hanem később fog eldőlni; vannak más alkotások, mint a milyen pld. a közigazgatási bíróságok kérdése, itt van a községi törvény módosítása stb., ezek mind megoldásra várnak.

Nem a legnagyobb ámitás volna-e az, t. uraim, ha már jó eleve nem jutnánk tisztába az iránt, hogy mi a főirányelv, melyet meg akarunk valósítani, hanem e helyett csináljunk részletes alkotásokat, a melyek csak egy állami közigazgatás keretébe találnak, és mikor aztán egy más ilyen alkotást megcsináltunk, azt mondjuk, hogy hiszen már megvannak az alkotások, csak a tetőt kell reá feltenni. Mindez ideig beszélni a választásról: ez ámitás. Világosan ki kell mondani, hogy mi kell és ahhoz mérten kell aztán az egyes intézményeket megalkotni. (Élénk helyeslés.) A választás, vagy kinevezés kérdését most kell eldönteni. (Ugy van!)

Hogy azután három, vagy négy év múlva történjék-e a keresztülvitel, az mindegy. De a kérdéshez mérten akár úgy, hogy állami közigazgatást akarunk s ekkor ebben az irányban kell a szükséges reformokat megcsinálni, akár pedig, ha a nemzet többsége azt határozza, hogy nem kell az állami közigazgatás, mert talán lehető a közigazgatási rendszernek megjavítása a választás megtartásával is. Ez esetben azonban tessék előállani a javaslatokkal és irányzatokkal, melyet ezen rendszer megtartása mellett követni lesz szükséges; hanem minduntalan bírálgatni azon törekvéseket, melyek konkrét alakban fekszenek előttünk és e helyett üres semmit vagy pedig jelszavakat odadobni, a melyeknek belértékük nincsen: ez nem egyéb, mint fejlődhetőségünk indokolatlan megakasztása.

Az azután egészen más bírálat alá esik, hogy vajjon szükséges-e a jelen választási rendszer megtartása mellett is a törvényhatóság jogainak praecizozása, lehető-e üdvös reform, lehető-e közigazgatási rendszerünk javítása.

Itt azután más kérdés áll elő, a melyről megint el fogom mondani véleményemet. Ez pedig a követ-

kező: Én mindenekelőtt magyar állampolgár vagyok és semmi körülmények között sem akarok kozmopolita lenni, (élénk éljenzés!) én Magyarországot mint magyar államot akarom biztosítani. A mint biztosítva kaptam az őseimtől, úgy akarom biztosítva átadni unokáimnak.

Én nem akarom itt és nem tartom a magyar állam érdekében helyesnek és szükségesnek, hogy azok a magyar állampolgárok, a kik nem tartoznak ugyan a magyar nemzethez, folytonos állandó összeköttetésben legyenek a megye- és törvényhatósággal. Azt a kérdést már egyszer valahára el kell dönteni, hogy míg a magyar állam magyar állam akar maradni — és e tekintetben nincs csak egy fogalom — a közigazgatás a magyar államnak tulajdona, s hogy e hazának minden részében magyar államnak kell lennie. (Élénk helyeslés!)

Midőn ezt teszem, nem üzök hamis játékot a fajokkal szemben. És megkívánom azt, hogy Magyarország adminisztrációja minden szálában magyar hazafias legyen. (Élénk helyeslés.) Ha ez a kérdés az adminisztráció tekintetében el van döntve, hitem és meggyőződésem szerint Magyarország jövője hosszú időre biztosítva van. (Élénk helyeslés.)

(Vége következik.)

Külföld.

Az orosz kormány a régi Lengyelországra, a lengyel nemzetiségre s a vele szoros kapcsolatban álló kath. egyházra újabb csapást készül mérni. Egész röviden jelenti egy pétérvári távirat, hogy a belügyminiszter javaslatot készített, mely szerint a régi lengyel területek egy részéből új kormányzóság alakítatik. Ennek székhelye Chelm városa lesz s különösen azon vidéket fogja felölelni, mely eddig a lublini kormányzósághoz tartozott. A pétérvári távirat úgy adja a dolgot, mintha itt egyszerű adminisztratív intézkedésről lenne szó. Azt azonban mégis hozzá teszi, hogy az új kormányzóság összes hivatalnokai kizárólag oroszok lesznek. A lengyeleket tehát kizárják a közszoigalatból, az világos. De nemcsak nemzetiségi, hanem egyházi szempontból is ellenük irányul az új rendszabály. Chelmben, a kormányzóság székhelyén ugyanekkor görög-keleti püspökséget alapítanak, nem csupán azon czélból, hogy a görög-keleti egyház híveinek vallásos érdekei fölött őrkdjék. Az új püspökség kétségkívül hatalmas fegyver lesz a kath. egyház ellen s még nyomatékosabban fogja folytatni az erőszakos térítéseket, melyek a lengyel katolikusok közt már olyan pusztítást okoznak. A rendszabály újabb bizonyítéka azon kegyetlen, könyörtelen szellemnek, mely az orosz kormányt a nem orosz nemzetiségek és felekezetek irányában vezeti. De van az új kormányzóság felállításának más jelentősége is, és ez az a katonai. Régebben minden kormányzóság területén egy-egy hadtest állott. Ez a szervezet az utóbbi időben a lengyel határokon eszközölt nagy összpontosítások következtében módosult ugyan, de nem látszott lehetetlennek, hogy a csapatok egy része a nemzetközi viszonyok változásával ismét visszarendeltetik régi állomáshelyére. Most azonban ilyesmi nem várható többé, mert az új kormányzóság azért alakítatik, hogy székhelye legyen legalább is egy olyan hadtestnek, mely azelőtt a határhoz távolabb eső kormányzóságban állomásozott. Az orosz kormány a csapatok visszahelyezésére nem gondol többé, hanem ellenkezőleg a határokon felhalmozott katonaság számára képest alakítja át a határszéli tartományok közigazgatási beosztását. Így tehát az új kormányzóság felállítása nemcsak a szerencsétlen lengyeleket, hanem egész Európát érdekelheti, mert most már bizonyos, hogy e tartományoknak katonasággal való megtömése nem ideiglenes, hanem állandó rendszabály.

F. hó 21-én Madridban az utcán petárda-robbanás történt, melynek következtében egy ember megsebesült. Kitől indult ki e bűnös merénylet és ki ellen irányult, azt még nem tudni, de bizonyos, hogy nem azt az ártatlan sétálót illette, ki megsebesült. A heves agitációk után, melyek a Dabun-ügygyel kapcsolatosan Spanyolországban folytak s a felsőbb katonai körökben uralkodó fegyelmezetlenséget és korupciót feltárták, immár a forradalmi szellem ilyen apróbb kttörései is figyelmet érdemelnek. A míg azt lehetett hinni, hogy a kormány legalább a hadsereg támogatására számíthat biztosan, az efőle kihágásoknak sem kellett jelentőséget tulajdonítani. De most, hogy a kormány és a hadsereg viszonya megromlott, már ily események is számba vételre tarthatnak igényt, mert nagy kérdés, hogy komoly mozgalmak esetén képesek lesznek-e a hatóságok a közrendet fentartani.

A görög nyelv.

Csáky Albin gróf közoktatási miniszter a képviselőház f. hó 21-iki ülésén terjesztette be a görög nyelv tanításáról szóló törvényjavaslatot, melyet itt közlünk egész terjedelmében.

1. §. Az 1883. XXX. t.-cz. 3. és 5. §§. annyiban módosíttatnak, hogy gymnasiumi tanulók a görög nyelv és irodalom tanulására nem köteleztetnek, ha e helyett valamely, a vallás- és közoktatásügyi miniszter által megállapítandó tantárgyból vagy tantárgyakból nyernek az illető gymnasiumban a tanterv által előszabott rendes oktatást. S eképp a görög nyelv és irodalom helyett választott tantárgy, illetőleg tantárgyak, az azokat tanulókra nézve kötelezőkké lesznek s az e tárgyakban való előmenetel a rendes tantárgyakban tanusított előmenetellel egyenlően ítélendő meg.

2. §. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelkezése vagy vezetése alatt álló gymnasium fentartóinak szabad elhatározásától függ, vajjon kívának-e intézeteikben a görög nyelv és irodalom helyett más rendes tantárgyak oktatásáról is gondoskodni; a mennyiben pedig erről gondoskodni kívánnak, e tárgyak megállapítása az előző §. értelmében a vallás- és közoktatásügyi minisztértől függ s az azokban elérendő cél és alkalmazandó mérték tekintetében a középiskolai törvény 8. §-ának rendelkezése irányadó.

3. §. A mennyiben oly tanuló, kimár egy vagy több osztályban görög nyelvet és irodalmat tanult, akár átlépés esetében, akár ugyanazon intézet kebelében a görög nyelv és irodalom helyett tanított tantárgyakban való oktatásra kíván jelentkezni, az illető tantárgy, vagy tantárgyakban, amaz intézet megelőző osztályaiban elvégzett tananyagból felvételi vizsgát tartozik tenni. Ugyanez áll ellenkező esetben, midőn valamely tanuló a görög nyelv és irodalom tanulására jelentkezik. Az ily tantárgy-változások idejére nézve az 1883. XXX. t.-cz. 13. §-ának az átlépésre vonatkozó rendelkezései érvényesek.

4. §. A többször idézett törvény 26. §-a olyképp módosíttatik, hogy az oly gymnasiumi tanulók, kik a görög nyelv és irodalom elhagyásával végezték tanfolyamukat s tették le érettségi vizsgálatukat, a tudomány-egyetemek és egyéb főiskolák hittudományi s ugyszintén bölcsészeti, történelmi és nyelvészeti szakaira (s a tanárképző intézet ugyanezen szakosztályára) föl nem vehetők. Ha azonban a görög nyelvből és irodalomból pótló érettségi vizsgálatot tesznek, az idézett törvényszakasz második bekezdésének a reáliskolai tanulókra vonatkozó rendelkezése rájuk nézve is érvényes.

5. §. Az idézett törvény 32. §-a alól kivételt képeznek az oly gymnasiumok, a melyekben a görög nyelv és irodalom helyett más rendes tantárgy vagy tantárgyak oktatásáról is történt gondoskodás; az ilyenekben a tanárok száma (az igazgatót beleértve) a nyolcz osztályu intézetben legalább 11, a hat osztályuban legalább 8.

6. §. Jelen törvény végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter bizatik meg.

Román lapszemle.

Nem árt, ha megismerkedünk egy román társulattal, melynek székhelye Bukarest s melynek kezdeményezője Papiu Ilarianu vagyis bodoni Pap Sándor hazánk fia volt a 60-as évek elején. Pap Sándor, a bodoni gör.-kath. lelkész fia, a középiskolát Balázsfalván, a jogot Maros-Vásárhelyt végezte s 1848-ban mint oláh néptribun szerepelt. 1848—1849 után Bécsben írta meg az erdélyi románok történetét, mely telve van a magyar nemzet elleni gyűlölettel. Bécsből Bukarestbe vándorolt, mint több más 1848-beli néptribun pl. Liurianu, Balasescu, Maiorescu, Barnutiu s mint jogtanár és hirlapíró játszott szerepet. Pár hétig Kuza voda alatt igazságügyminiszter is volt. Ő írta volt az „Erdély függetlensége“ Independentia Transylvaniei című röpiratot, melyet aztán Dózsa Dani, a „Kolozsvári Közlöny“ áldott emlékü szerkesztője tört össze ily című röpiratában: „Csatározás Papiu Ilariano Daco-Romáriája ellen“. Papiu jól beszélt magyarul, de telve volt ellenünk engesztelhetetlen gyűlölettel. A „Transylvania“ című egyet is ennek a gyűlöletnek volt szülöttje. Az egyet célja az, hogy ösztöndíjt nyújtson olyan erdélyi román ifjaknak, a kik valamely középiskolát végezve, külföldi egyetemre kívánnak menni, a budapesti egyetemen kívül. A másik célja az, hogy ösztöndíj adjon olyan erdélyi román gyermekeknek, a kik valamely iparág megtanulására vállalkoznak, hogy belőlük idővel önálló román iparosok váljanak Erdélyben. Az egyet főcélja tehát az, hogy az erdélyi román ifjak min-

den időben Bukarest felé irányozzák tekintetüket, azaz egy kis elburkolt dacoromanismus. Kitészik ez magának az egyletnek közelebb Bukarestben tartott közgyűléséből, melynek jegyzőkönyvét a „Gazeta“ is közölte kivonatban. E szerint az egylet választmánya így van összealkotva: Cernatu egyetemi tanár és képviselő elnök; Missailu kitűnő hirlapíró és Lupascu számvevőszéki tanácsos, alelnökök; Ciura A., Bretianu T. Josifu, Manliu, Ratiu, Sofronie, Popescu és Ciureu Miklós az irridenta híres tagja választmányi tagok; Procpu Dénes, titkár-pénztáros, mint az egylet legérdemesebb tagja. Az egylet összes vagyona 194 ezer frank, az-az 16166 arany és évi jövedelme 9 ezer frank.

A közgyűlés panasza az, hogy az egylet által segélyezett erdélyrészi román iparos tanoncokban nincs haszon, mert azok fölnevelkedvén, ellökik maguktól a romanismust s főleg nőülésük által beolvadnak a magyar és szász elembe. Egyéb baj nincs, de ez elég baj, mert az alapító előtt az lebegett volt, hogy ezen egylet által erősödjék a dacoromanismus.

Czenkalji.

S z i n h á z.

Kedden ápril 22-én Schönthan muzsájának egy újabb termékét, „Az utolsó szó“ című színművét láttuk. Bátran nevezhette volna szerzője vigjátéknak is, mert azt a kissé komolyabb kirohanást, melyet főalakja jellemzésében megkísért, maga is csakhamar megbánja s visszatér a rendes vigjátéki mederbe.

Tartalma röviden a következő: Mantius, titkos tanácsos, conservativ elveket valló hajthatatlan természetű burocrata megtudván, hogy leánya, Gertrud egy Borranoff nevű liberalis orosz ifjuba szerelmes, Settwitz grófhhoz akarja kényszeríteni, a leány azonban nyíltan ellene szegül atyja akaratainak, s elhagyva az apai házat, kedvese nővéréhez, Bagoleff bárónőhez menekül. Van azonban Mantiusnak egy fia is, kit rendkívül szeret; ez huga miatt Settwitzel víni készül s párbaja előtt mitsem sejtő atyját kéri, bocsásson meg Gertrudnak. Az öreg nem enged, de midőn megtudja, hogy fia párbajt ví s ez talán utolsó kérése volt, magába tér, lágyulni kezd szíve. A teljes fordulatot jólelkű testvérének, Bernát zene-mesternek megható elbeszélése idézi elő, ki könyvek közt mondja el neki, mint teljesítette haldokló fiacskájának utolsó kívánságát s Freligrath szavaival inti: „Lieb, so lang du lieben kannst stb.“

A darab Schönthan ismeretes verve-jével van megírva s tele pompás epizod alakokkal, melyeket színészeink kitűnőleg játszottak. A főalak ábrázolásán, Nidten kívül, különösen Friedländer, Forster s Robek. a.-okat, továbbá Berlát s Freytagot kell különös dicsérrel említenem. B.

N A P I H I R E K.

Személyi hir. Telepy Kárnly az orsz. képzőművészeti társulat műtárnoka, tegnap városunkba érkezett a képkiallítás rendezését megkezdendő.

Kitüntetés. A pár Ignác budapesti műépítész, ki Erdélyben is széles körben ismeretes, ő felsége a kincstár érdekében tett hasznos szolgálatai elismerésül a Ferencz József-rend lovag keresztjével tüntette ki.

Kinevezés. Ő felsége a király az igazságügyi m. kir. miniszter előterjesztésére Szöcs Ákos maros-vásárhelyi kir. törvényszéki bírót a maros-vásárhelyi kir. ítélőtáblához méltóztatott kinevezni. — Az igazságügyi m. kir. miniszter Hidegh István nagy-szebeni kir. törvényszéki joggyakornokot ugyanoda aljegyzővé nevezte ki.

Meghívó. Az Emke. brassómegyei választmánya f. évi április 25-én délután 2 órakor a magyar kasszinó helyiségében rendes havi ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívjuk. Brassó, 1890. ápril 23-án Koós Ferencz, elnök. Killyéni Endre, jegyző.

Munkás-kör Brassóban. A vasárnap délután az „Európa“ termében tartott munkás-gyűlés kimondta a brassói munkás-kör megalapítását. A gyűlés vezetésére elnökül felkért Simotta Ferencz azt megnyitván, Tuzson Elek előad magyarul fejtegeti a kör megalakításának szükségét s előadásában fölvetvén e sokak által koczáztható kérdést: „minek új egylet Brassóban? nincs nálunk már elég?“ — így felel meg arra: Igaz, van elég egylet Brassóban, ámde a munkás mindenikben csak megtűrt, de nem szívesen látott vendég; s oly egylet, melyben a munkások saját érdekeiket hathatósan képviselhessék,

ügyeiket maguk intézhessék, eddig csak egy van itt: a könnynyomdászok egylete; azonban ezek csak egy kis töredéke a munkásoknak. Ennek és az ország néhány nagyobb városában létező munkás-körnek min-tájára vélik az intézők egy brassói munkás-kör élet-behívását. Thiel Károly és Derstar Constantin ugyanezt adják elő német és román nyelven, mire felhangzó helyeslések közt kimondatik a brassói munkás-kör megalapítása. Ezután felolvastatnak az alapszabályok, melyek szerint „a kör célja: tagjait felvilágosítás- és oktatásban részesíteni, köztük a tudományt és művelődést, nemkülönben a társalgási szellemet fejleszteni és előmozdítani, melyet a kör következő eszközök által szándékozik elérni: hasznos és népszerű könyvek és hirlapok beszerzése és olvasása, valamint az előbbieknak a kör könyvtárából való kikölcsönzése által; felolvasások tartása által a tudomány minden ágából; társas multságok, hangversenyek, ünnepélyek és több efélék tartása által“. Az alapszabályok elfogadtatván, a belügyminiszterium-hoz felterjesztendőknak határozatnak. Az egylet ügyeinek vezetésére összeállíttatik a választmány következőképen: Simetta Ferencz, Incze István, Tuzson Elek, Kelemen András, Thiel Károly, Német István, Derstar Constantin, Porzsolt Pál, Benedek Dénes, Helwig Frigyes, Eimert István, Holzinger Krisztián, Schramm Viktor, valamint megválasztatik a felügyelő bizottság is, melynek tagjai Thun István, Trepches Frigyes, Teutsch Henrik. A napirend le-tárgyalása után elnök megköszönve a nagy számban való megjelenést és a rendes magatartást, kimondja a brassói munkás-kör megalapítását, mint ténylest s ezzel az ülést bezárja.

Jótekonyság. Borbély Antal helybeli harisnya-szövő és családja számára, kik a múlt heti tűzvész által a legnagyobb inségbe jutottak, Ábel pénzügyőri biztos ur 2 frtot szíveskedett adományozni. Fogadja érette a segélyezettek nevében hálás köszönetünket. Az eddig begyűlt összeg 3 frtra rug. — Újabb adományok gyűjtésére szívesen vállalkozunk.

Eljegyzés. Macskási István marostordamegyei nagybirtokos e hó 20-án tartotta eljegyzését Maros-Szentgyörgyön Mariaffi Gabriella kisasszonnyal, öz. Mariaffi Albertné gróf Bethlen Luise bájos leányával.

Rendőri hírek. Tegnapelőtt este a „Római császár“-hoz („Versailles“) címzett vendéglőben egy pár keztü maradt vissza; — f. hó 19-én a színházban egy fehér, monogrammal ellátott zsebkendő — és tegnapelőtt este a „Nr. 1.“ szálloda nagytermében tartott hangverseny után egy színes zsebkendő találtatott. Mindezen tárgyak a városkapitányságnál átvehetők.

Orbán Balázs temetése. A mint már említettük volt, Orbán Balázs hült tetemeit a székely földre hozták, hogy a szejkéi fürdőben helyezték örök nyugalomra. A mint Héjasfalván az udvarhelyi vonat átvette a koporsót, a tavaszi munkaidő daczára a tem-leirhatlan gyászmenete következett Héjasfalvától kezdve. A vonat mentén minden falu lakossága gyászlófogók alatt vonult ki az állomásra s mindenütt gyászbeszédek mellett koszorúk helyeztetek a koporsóra. Az összes harangok zugtak minden falu mentén. Tetőfokát a gyászünnepély Székely-Udvarhelytől, az elhunyt kedves városában érte el. Az indulóhánál dr. Török Albert alispánnal, élőkön, a megyei és városi hatóság, aztán a törvényszék, az állami hivatalok tagjai, az ipartestületek, a ref. collegium tanári kara és ifjúsága, az egész értelmiség és honoratior osztály gyászlófogók alatt várták a vonatot. A tűzoltóság teljes díszben, a városi, polgári és tűzoltó-zenekarral, a ref. tanoda ének-kara s egy cigány-zenekar, voltak fölállítva, sok kocsi s számos nő várt. — A koporsónak a gyászkocsira helyezése s egy gyászdal el-éneklése után Sándor József az Emke nevében Orbán Balázs egyesületi érdemeinek méltatása után ráhelyezte a cser- és gyopár-koszorút. A koszorúnak elhelyezése után Demeter Dénes h. polgármester mondott istenhozzádot a város és Miskolczy Károly ügyvéd a helyi függetlenségi párt nevében, mindkettő szép koszorukat téve a koszorúktól bori-tott gyászszekekre. Ekkor lassu léptekkel megindult a beláthatlan hosszúságú menet a városon keresztül. Elöl a ref. ifjúság, aztán a gyászkocsi, melyet az elhunyt fivérei, báró Orbán Ottó és Felix, továbbá sógora Ugron Lajos és barátja dr. Otobán Nándor gyalog kísérték, mire a kocsi és kísérők hosszú menete jött. Az utcák mentén sorfalban állott az összes lakosság. A mint a zenekar a gyászdulót zengte, minden szem sirt s az ablakban mindenütt könyes női arcok nézték a menetet. D. e. 10 órá-tól, a piacon s a szomszédos Szombatfalván át déli

12-ig tartott a vonulás a Szejke fürdőig, hol az elhunyt kriptát kezdett volt építtetni, melyben eltemetett édesanyja mellett óhajtott pihenni. A Szejke fürdő főépületében gyászravatal volt felállítva s ide hozott először a koporsó. Az összegyűlt közönség és nép előtt Török Sámuel szentmihályi unitárius esperes mondott imát, majd Lőrinczy kénosi unit. pap meleg hangú bucsuztatót. Az utolsó szó Ugron Gáboré volt, ki könyves szemekkel, megrendült szívvel bucsuzott el a székelység prófétájától, a hü báránytól, a rendíthetetlen párhívtól és régi bajtárstól. Ez istenhozzád volt a magasztos gyászünnepe utolsó accordja s ezzel, az udvarhelyi polgári dalegylet elő- és utó gyászeke mellett Orbán Balázs földi hamvai elhelyeztetek a kriptában örök nyugalomra.

Örült a képviselőház karzatán. A képviselőház hétfői ülését, épen a midőn Matuska Péter előadó zárbeszédét fejezte be, sajátságos incidens zavarta meg. Uriasan öltözött, már meglett kora ur emelkedett fel a karzaton s harsányan a következőket kiáltotta: „Uraim! csöndet kérek!” A teremőrök csakhamar kiverték, de az illető utközben még erősen kiabált: „Jogom van ehhez uraim!” A ház-nagyi hivatalban kitűnt, hogy örülttel van dolgok. Kezdetben makaesul vonakodott a nevét elárulni, míg végre hosszú faggatás után kijelentette, hogy ő gróf Porubszky Pál; ő felrégéhez megy látogatóba s a szolgálk útján meg is izente gróf Zihy Jenőnek, hogy vitesse utána a kizitaskáját. Liki rendőrfelügyelő a szerencsétlent a főkapitányságra kísértette, honnét a Jánosokórház megfigyelő osztályába szállították.

A maga-magát örökké megifjító természet! A vér egész éven át, a föl nem használható anyagokból folyvást váladékokat készít, a melyek, ha idejekorán nem távolíttatnak el a testből, különféle súlyos betegségeket okozhatnak. Tavaszkor és ősszel van az arra való helyes idő, hogy az év folytán testünkben lerakódott tölösleges és az egyes szervek (epe és nyálka) szabályos, a testet nem rongáló, tisztító kurával eltávolítsuk s ez által más súlyos bajoknak, melyek ez anyag-lerakódásokból könnyen keletkeznek, elejét vegyük. Nemcsak azoknak, kik emésztési zavarokban, székrekedésben, kólikában, bőrkütsésekben, vertórlódásban, szédülésben, a tagok elzsibbadásban, hypochondriában, hysteriában, aranyérben, gyomor-, máj- és bélbajokban stb. szenvednek, — hanem az egészségeseknek hívőknek is sürgősen ajánlanunk kell hogy azt a drága, piros életnedvet igyekezzenek a maga teljes tisztaságában és működésének erejében észszerű és szabályosan használt kurával föntartani. Erre nézve, mint legjelesebb szert, a Brandt Richard gyógyszerész-féle svájci labdacsokat, melyeket legtekintélyesebb orvosaink is, úgy kitűnő hatásuk, mint teljesen ártalmatlan voltuknál fogva, melegen ajánlanak, — a legjobb akarattal s meggyőződéssel javasoljuk mindenkinek. Kapható a gyógyszerárakban. Egy doboz ára 70 kr, de a vételkor vigyáznunk kell, ne hogy értéktelen utánzatot kapjunk.

Közgazdaság.

A magyar északkeleti vasút államosítása. Az északkeleti vasút igazgatósága tegnap ülést tartott, a melyen Baross kereskedelmi miniszternek az államosítást illető leirata került tárgyalás alá. Az igazgatóság elvben kifejezte hozzájárulását, a melyet az összes vonalak államosítása tekintetében öt évvel előttem sem tagadott meg. Az első tárgyalás máj. 10-én lesz Baross miniszter elnöklése és a pénzügyminiszterium

képviselőinek részvétele mellett. A vállalat képviselői lesznek: Léva y Henrik elnök, Boros elnökhelyettes, Rakovszky István igazgatósági tag, Ivánka Imre vezérigazgatói Litner Imre vezérigazgató helyettes.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes vonat reg. 4 óra 54 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 15 perczkor; személyvonat este 7 óra 7 perczkor, b) Bukarest felé: délután 2 óra 34 perczkor. Vonatérkezések a) Budapest felől: személyvonat délelőtt 9 óra 45 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 óra 14 perczkor; vegyes vonat este 8 óra 32 perczkor; b) Bukarest felől: gyorsvonat d. u. 2 óra 55 perczkor. Pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predeáról.

Brassói piaczi árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. április hó 24-én.

Román papírpénz à 20 frank	9-38	vétel 9-40	eladás
" ezüstpénz à 20 "	9-34	"	9-38 "
Napoleon d'or (aranypénz)	9-42	"	9-45 "
Török lira	10-63	"	10-66 "
Arany	5-55	"	5-58 "
Orosz papírrubel	129-—	"	130-— "

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről: Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössy István (D.-Szt.-Márton)
Felelős szerkesztő: Kis-Tétényi Walther Béla.
Laptulajdonos: Harmath Lajos.
Kiadó: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMEÉNYEK.

Sz. 30.—1890. közgy. (128) 3—3

Árverési hirdetmény.

Szab. kir. Erzsébetváros közönsége tulajdonát képező *szász-ujfalvi, ruddlyi, hundorfi és szász-ernyei* birtokok 1891. évi január hó 1-ével kezdődő 6 egymásután következő évre 700, 400, 500 és 550 forint kikiáltási árak mellett Erzsébetvároson a városi közgyűlési teremben 1890. évi május hó 6-án délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe kiadni fognak.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a főjegyzői irodában megtekinthetők.

Szab. kir. Erzsébetváros közönségének 1890. évi ápril hó 14-én tartott üléséből:

Lengyel Márton, Csiky F. József,
polgármester. h. főjegyző.

Csak 2 krajczár

egy levelezőlapért elégséges, egy valódi brünni posztószövetekből összeállított és tartalmú mintagyűjteménynek birtokába juthatni, melyet a legolcsóbbnak elismert posztógyári raktár

Pirák és Társa

(61) 9—12 Brünmben

kivánatra mindenkinek bérmentve megküld.

Legnagyobb raktár mindennemű posztóárakból, a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig, bámulatos olcsó árakon. Egy elegáns, teljes tavaszi vagy nyári férfiföltönyre elégséges egy szelvény 3-10 méter vagy 4 bécsi rőf hosszúságban, s egy szelvény ára

4-60 frt. jó juhgyapjuból,
7-40 " jobb
9-90 " finomabb
11-80 " legfinomabb

Föltő-szövetek méterenkint 2-50 frttól feljebb; továbbá előírás szerinti posztónemek és kir. hivatalnok-egyenruhának, veteránok, tornászok, tűzoltók vagy bármely testületek számára. Legjobb minőség, a legolcsóbb gyári árakon.

Szétküldés utánvétellel. 10 frton felüli küldemények bérmentve. — Levelezés minden nyelven.

Öltöny-szövetek

valódi gyapjuból, kitűnő

brünni gyártmányok

a legújabb színekben

a tavaszi és nyári idényre

bámulatos olcsón beszerezhetők

Frank & Pernitza

posztógyári raktárból

(35)23-24 Brünmben.

Minták bérmentve. A szabómester urak és tartalmú és elegáns kiállítású mintakönyveinket eredeti gyáriárakon kapják.

Nagy raktár egyenruhák szövetéből és kir. államhivatalnokok, torna- és tűzoltó-egyletek, stb. stb. számára.

Pontos és solid teljesítése minden megbízásnak, csak utánvét mellett vagy az összeg előleges beküldése ellenében.

Levelezés minden nyelven.

A legjobb

Brünni szöveteket

szállítja eredeti gyári árakon a

SIEGEL-IMHOF

finomposztó-gyár Brünmben.

Egy elegáns

tavaszi vagy nyári férfiföltönyre

elég egy szelvény 3-10 méteres, azaz 4 bécsi rőf hosszúságban.

Egy szelvény ára:

4-80 frt. közönséges
7-15 frt. finom
10-50 frt. finomabb
12-40 frt. legfinomabb

valódi juhgyapjuból.

Továbbá nagy választékban kaphatók: selyemmel átszőtt kamgarnok, föltőkre való szövetek, Loden vadászok és turisták számára, Peruwien és Dosking posztók szalonöltönyöknek, előírás szerinti posztók hivatalnokok számára, mosható ezernaszövetek férfiak és gyermekek számára, valódi Piqué mellényszövetek, stb. stb.

Jó áruért s pontos szállítáért kezesség vállalatik. (57) 19-40

Minták ingyen s bérmentve.

Portlandi cementet

hordókban és zsákokban, ugymint

Roman-cementet

(vizhatlan mész) zsákokban,

ismert kitűnő minőségben ajánlnak

J. L. & A. Hesshaimer

Brassóban.

(113) 4—6

Első erdélyi bank Brassóban.

Hirdetmény.

Az igazgatóság az általános óhajnak engedve, elhatározta, hogy az eddig használatban levő giro-levelek helyett f. év május 1-től kezdve takarékbetét könyveket fog kibocsátani.

Kivonat a határozatokból:

A legkisebb betét 1 frt.

A betétek kamatozása a betétek napját követő köznapon veszi kezdetét s végződik azon köznapon, mely a visszafizetési napot megelőzi.

Minden év június és december hó végén az egyes betétekre vonatkozólag a kamatok kiszámíttatnak, s mint új betétek a tőkéhez csatolva gyümölcsöztetnek, a nélkül, hogy a félnek erre vonatkozólag külön kérésére lenne szüksége.

Tőkevisszafizetések 500 frt értékig egyszerű kívánatra teljesíttetnek; azonban

500 frtől — 2000 frt-ig három napi

2000 " — 5000 " öt napi,

5000 " — 10,000 " tizenöt napi és

10,000 frton felüli összegeknél harmincz napi felmondási időnek kell a visszafizetést megelőzni.

A kamatláb további intézkedésig 4 $\frac{1}{2}$ %-ban állapíttatott meg, mely mellett azonban az intézet a 10% tőkekamat-adót maga hordozza.

(126) 4—*

Első erdélyi bank Brassóban.

Gőzmozdony (Locomobil) fűtő, a ki lakatos munkát is tud végezni *azonnal alkalmazást talál.*

(130) 1—2)

Bővebb értesítést ad a „Brassó” kiadóhivatala.